

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011117
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320011117.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iné, o sťažnosti prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 1T/102/2020-199 zo dňa 31.10.2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.05.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť prokurátorky z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 1T/102/2020-119 zo dňa 31.10.2022 okresný súd postupom podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku trestnú vec obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, stíhaného pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak,

že

dňa 25.06.2019 v čase okolo 19:00 hod v meste Sereď na Garbiarskej ulici fyzicky napadol po predchádzajúcej slovnej konverzácii E. E., a to tým spôsobom, že ho minimálne dvakrát päšťou udrel do oblasti hlavy, čím poškodenému E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXX/XX, F. spôsobil povrchové poranenia vlasatej časti kože hlavy a povrchové poranenia nosa, pomliaždenie s dobou liečenia do 10 dní podľa znaleckého posudku,

postúpil Okresnému úradu Galanta na prejednanie priestupku.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, poškodeného, svedkov, výsluchom znalca MUDr. Alana Suchánka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to lekárskymi správami poškodeného, výpoveďou splnomocnenkyne poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., odpisom registra trestov. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že závažnosť činu je v danom prípade nepatrná a konanie obžalovaného je možné posudzovať ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že obžalovaný svojím konaním po formálnej stránke naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože na mieste verejnosti prístupnom sa dopustil výtržnosti tým, že napadol iného. Podstatné však boli okolnosti, za ktorých k fyzickému útoku došlo, pretože obžalovaný tak konal až po tom, ako sa ho poškodený snažil chytiť za ramená, čo potvrdil aj poškodený vo výpovedi na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný sa zľakol a reagoval tak, že poškodeného udrel päšťou do hlavy. V dôsledku útoku však poškodenému nebolo spôsobené vážne zranenie, čo potvrdil znalec MUDr. Alan Suchánek, ktorý vyhodnotil intenzitu úderov ako menšej až strednej intenzity, zranenia ako menej závažné s tým,

že poškodeného iba minimálne obmedzovali v obvyklom spôsobe života. Obmedzenia poškodeného trvali do 7 dní, doba liečenia do 10 dní. K dobe liečenia znalec uviedol, že keby neboli bývali záznamy o vyšetrení poškodeného až doby po nejakých siedmich alebo desiatich dňoch, tak by si dovolil povedať, že doba liečenia poškodeného by trvala do 7 dní. Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že zo strany obžalovaného neboli naplnené všetky zákonné znaky, ktoré tvoria kvalifikačný moment spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Absentuje totiž spôsobenie takého následku, ktoré by obmedzovalo obvyklý spôsob života poškodeného dlhšiu dobu ako 7 dní. V danom prípade sa jednalo o drobné ublíženie na zdraví, ktoré u poškodeného nedosahuje intenzitu poruchy zdravia predpokladanej v citovanom zákonom ustanovení.

Proti tomuto uzneseniu bezprostredne po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní zahlásila sťažnosť prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (č.l. 197 rub), ktorú odôvodnila na č.l. 204.

Prokurátorka namieta spôsob rozhodnutia okresného súdu, ktorý voči obžalovanému považuje za nedostačujúci vzhľadom na charakter spáchaného trestného činu. Vo vzťahu k trestnému činu výtržníctva išlo z hľadiska spôsobu konania o fyzické napadnutie iného, ktoré je potrebné hodnotiť prísnejšie, ako keby išlo len o verbálne napadnutie. Fyzické napadnutie iného je spôsobené agresivitou páchatel'a, ktorá sa môže neskôr opakovať v prípade, ak takéto konanie ostane beztrestné a bude sankcionované len ako priestupok. Konanie obžalovaného bolo aj pre prípad zľaknutia neprimerané, nakoľko išlo o opakované útoky na poškodeného, konkrétne údery do hlavy. Zo znaleckého posudku vyplýva, že išlo o minimálne dva údery do spánkovej a temennej oblasti a oblasti nosa, pričom úderov mohlo byť aj viac. Z uvedeného je zrejmé, že nemožno hovoriť len o obrannej reakcii obžalovaného. Z uvedeného hľadiska nepovažuje za primerané použitie materiálneho korektívu, najmä s ohľadom na spôsob konania obžalovaného. Použitie materiálneho korektívu vzhľadom na intenzitu útoku ako aj samotný spôsob prevedenia útoku je neprimeraný a konanie obžalovaného je potrebné posudzovať ako trestný čin, nie priestupok. Ďalej poukazuje na závery znaleckého posudku znalca MUDr. Alana Suchánka, z ktorého vyplýva, že poškodenému bolo ublížené na zdraví, došlo k poškodeniu jeho zdravia, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske ošetrenie, ako aj liečenie, pričom obvyklý spôsob života poškodeného bol obmedzený na 10 dní. Vo všeobecnosti platí, že nemožno stanoviť minimálnu dobu, po ktorú musí poškodenie zdravia trvať, aby ho bolo možné považovať za ublíženie na zdraví. Sťaženie obvyklého spôsobu života však nesmie trvať iba krátky čas, ktorý predstavuje dobu 6 dní. Ak ide o dobu 7 dní, spravidla ide o ublíženie na zdraví. Z hľadiska subjektívnej stránky trestného činu sa obžalovaný skutku dopustil úmyselne. Konanie obžalovaného je nutné posudzovať ako prečin ublíženia na zdraví, nakoľko došlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby sťažnostný súd podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Obžalovaný sa k sťažnosti prokurátorky vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu. V plnej miere sa stotožnil s napadnutým uznesením, okresný súd správne vyhodnotil mieru obmedzenia obvyklého spôsobu života poškodeného, a teda nie je dôvodné vec prejednávať pred súdom. Napadnuté uznesenie je zákonné, vecne správne a navrhuje sťažnosť prokurátorky zamietnuť ako nedôvodnú.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.05.2023 na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podala prokurátorka sťažnosť a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne a sťažnosť prokurátorky je potrebné zamietnuť. V danom prípade boli splnené podmienky pre postúpenie veci podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku.

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil tak s výrokovou časťou napadnutého uznesenia okresného súdu ako aj s jeho odôvodnením. Stotožnil sa s právnym názorom okresného súdu o tom, že vzhľadom na okolnosti, za ktorých ku skutku došlo ako aj charakter zranení poškodeného bolo dôvodné konštatovať nepatrnú závažnosť činu a konanie obžalovaného posudzovať ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Na zdôraznenie správnosti krajský súd dodáva:

Krajský súd primárne v prejednáwanej veci dáva do pozornosti princíp trestného práva „ultima ratio“ a teda zásady subsidiarity trestnoprávnej represie. Princíp ultima ratio má plniť hlavne funkciu špeciality a spočíva v povinnosti súdov dať prednosť uplatňovaniu zodpovednosti podľa netrestnej právnej normy

pred postihom páchatel'a pomocou noriem trestného práva. Trestnými činmi môžu byť len závažnejšie prípady protispoločenských konaní, a to podľa zásady, že tam, kde postačia k regulácii prostriedky správneho alebo civilného práva, sú trestnoprávne prostriedky nielen nadbytočné, ale z pohľadu princípu právneho štátu taktiež neprípustné. Pomocná úloha trestnej represie v podobe poňatia trestného práva ako ultima ratio má aj interpretačný význam v tom, aby sudy vykladali znaky skutkových podstát trestných činov aj na nadväzujúcu mimo trestnú právnu úpravu a aplikovali ich len na závažné prípady, pričom musia zvažovať, či a ako bolo možné využiť iných právnych odvetví v reakcii na porušenie práva.

Okrem obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu sa na vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, vyjadreného v § 10 ods. 2 Trestného zákona. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty niektorého z prečinov je vyššia ako nepatrná (u dospelého páchatel'a). Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o otázke viny a trestu. Závažnosť činu je teda určená spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, mierou zavinenia a pohnútkou páchatel'a.

Posúdenie, či konanie obžalovaného spočívajúce v údere (úderoch) päst'ou poškodeného do tváre naplnilo formálne znaky prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona alebo naopak, jednalo sa o menej závažné konanie majúce znaky priestupku proti verejnému poriadku podľa § 47 alebo proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch závisí od mnohých okolností, ktoré musí súd nutne zohľadňovať, kedy musí skúmať aj existenciu materiálneho korektívu uvedeného v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný s poškodeným neprišli do konfliktu po prvýkrát, už v minulosti mali medzi sebou (resp. obžalovaný so synom poškodeného) vzájomné potyčky, ktoré viedli k riešeniu v rámci priestupkového konania. Obžalovaný uviedol, že len pár dní pred skutkom prišiel do konfliktu so synom poškodeného, ktorý mu úmyselne poškodil vozidlo. Vzájomné konflikty medzi obžalovaným a poškodeným tak zjavne prispeli k tomu, že v inkriminovaný deň, došlo medzi oboma opäť k potyčke. Z dokazovania vyplynulo, že „spúšťačom“ konfliktu bolo to, kedy obžalovaný videl poškodeného ako mu kope do blatníka vozidla, na čo podišiel k svojmu vozidlu a upozornil poškodeného, aby v konaní nepokračoval. Následne ho poškodený chytil za ramená, na čo obžalovaný reagoval úderom päst'ou. Obaja zhodne uviedli, že poškodený podišiel k obžalovanému, chcel ho chytiť za ramená, pričom rovnako poškodený potvrdil, že obžalovaný sa zrejme zľakol, že ho poškodený chce zbiť, preto ho uderil do hlavy. Nebolo preukázané, že by sa obžalovaný pred skutkom, resp. počas neho správal agresívne a arogantne, že by útok na poškodeného plánoval, motívom jeho konania mala byť obrana, kedy nevedel, či ho poškodený chcel „len chytiť“ za rameno, alebo ho eventuálne fyzicky napadnúť, čo napokon potvrdil aj sám poškodený. Po dvoch úderoch obžalovaného poškodenému to bol práve obžalovaný, ktorý z miesta skutku odišiel, privolal políciu, v útoku nepokračoval, vypätú situáciu neeskaloval. Z konania poškodeného takáto iniciatíva nevyplynula, na vyšetrovanie išiel až po tom, ako obžalovaný išiel podať vysvetlenie na príslušné oddelenie PZ. Žiadne výrazné črty charakterizujúce spôsob spáchania prečinu výtržníctva prítomné neboli, pri skutku sa okrem obžalovaného a poškodeného nachádzal iba svedok G. H., v istom momente svedkyňa I. J., pričom ďalšie osoby, ktorý by mali byť výtržnosťou pohoršené neboli identifikované. Pokiaľ ide o svedkyňu C., tu krajský súd poukazuje na jej písomné vyjadrenie o tom, že nebola prítomná pri prejednávanej udalosti a ďalšiu svedkyňu K. sa nepodarilo na pojednávanie zabezpečiť. Skutok nemal stupňujúcu sa tendenciu, nebol osobitne motivovaný, obžalovaný nebol pod vplyvom alkoholu, nebol agresívny či arogantný, s privolanou hliadkou PZ spolupracoval, javí sa, že obžalovaný len vybočil z rámca bežnej reakcie v rámci situačnej udalosti. Pre posúdenie závažnosti je potrebné hodnotiť aj osobu páchatel'a (obžalovaného) a to v kontexte doterajšieho spôsobu života, alebo povahových vlastností, pričom bolo zistené, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, dopustil sa celkom 5 priestupkov, avšak na úseku cestnej premávky, čiže typovo odlišného konania, čo mu v tejto veci nemohlo priťažovať. Obžalovaný žije so svojou družkou, je zamestnaný, má maloleté dieťa. Nikdy nebol prejednávaný za spáchanie priestupku či iného správneho deliktu miestnou obecnou komisiou. Žiadne negatívne faktory v osobnostnom profile obžalovaného teda neboli zistené.

Za trestný čin výtržníctva nemožno považovať akékoľvek fyzické napadnutie iného, spáchané verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom. Pre tento trestný čin je typický zjavne neúctivý a nedisciplinovaný

postoj páchatel'a k zásadám občianskeho spoluzitia. Pri posudzovaní formálnych znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu je preto potrebné hodnotiť, za akých okolností bol čin spáchaný, či išlo o pohnútku, ktorou páchatel' prejavil aroganciu voči ostatným osobám, alebo či bol napr. vyprovokovaný a vybočil z rámca normálnej reakcie. V tejto súvislosti je potrebné hodnotiť aj ďalšie okolnosti prípadu, najmä vek páchatel'a, intenzitu útoku a spôsob spáchania činu. Dôležité je i zhodnotenie materiálnej podmienky trestného činu s prihliadnutím na osobu páchatel'a a následok jeho konania, vrátane odozvy verejnosti. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 14/2002 – T 352).

Všetky vyššie uvedené okolnosti, ktoré boli vyhodnotené vo vzťahu k správaniu sa obžalovaného pred útokom, intenzite útoku, jeho priebehu, následku, dĺžky trvania a správania sa obžalovaného po útoku viedli okresný súd k správneému záveru, že konanie obžalovaného nevykazovalo také znaky, ktoré by súd mohol považovať za výtržnosť spočívajúcu v hrubom narušení občianskeho spolunažívania a verejného poriadku majúce povahu trestného činu. Obžalovaný síce napadol poškodeného, ale intenzita jeho útoku bola nízka, nespôsobil na tele poškodeného závažný následok, útok trval iba krátku dobu, konanie obžalovaného bolo čiastočne ovplyvnené predchádzajúcimi konfliktmi s poškodeným a aj samotným poškodeným na mieste skutku.

Pokiaľ ide o spôsobené zranenia poškodeného, v tomto smere krajský súd poukazuje na to, že i keď následok nie je formálnym znakom trestného činu, je potrebné dokazovať a hodnotiť stupeň poranení napadnutej osoby. Rozhodujúce je, aká je povaha poruchy zdravia, akými príznakmi sa prejavuje (bolestivosť, intenzita bolesti), akú dobu sa poranenie prejavuje, aké lekárske ošetrenie si zranenie vyžaduje, aké zdravotné problémy mal poškodený). Musí ísť o kvalifikované zmeny na zdraví poškodeného, t.j. také zmeny v zdravotnom stave poškodeného, ktoré nie sú len prechodného rázu, a ktoré porušením normálnych funkcií telesných alebo duševných sťažujú výkon obvyklej činnosti, alebo obvyklý spôsob života poškodeného.

V tomto smere krajský súd poukazuje na to, že pri právnom posudzovaní konania páchatel'a, ktorým útočil proti zdraviu občana, nie je možné vychádzať len z toho, aká ujma na zdraví poškodeného bola týmto útokom spôsobená, ale je treba prihliadať aj k okolnostiam, za akých sa útok stal, aké nebezpečenstvo pre napadnutého z útoku hrozilo. Rozhodujúcimi okolnosťami sú predovšetkým spôsob spáchania činu, intenzita útoku, pohnútky činu a vlastnosti páchatel'a, najmä agresivita. (judikát R 16/1964).

Ako už správne uviedol prokurátor v sťažnosti, vo všeobecnosti nemožno jednoznačne určiť minimálnu, resp. primeranú dobu, po ktorú musí poškodenie zdravia trvať na to, aby ho bolo možné považovať za kvalifikované ublíženie na zdraví. Nemožno sa však stotožniť s tým, že táto doba je ohraničená dobou liečenia 7 dní, bez toho, aby súd podrobne skúmal charakter zranení, spôsob obmedzenia obvyklého spôsobu života, dĺžku liečby, prípadne komplikácie pri zotavovaní, ako aj ďalšie skutočnosti. V predmetnej veci však následok v podobe zranenia poškodeného formálne spĺňa kvalifikačné kritériá v § 123 ods. 2 Trestného zákona, a to aj napriek tomu, že znalcom bola konštatovaná doba liečenia len v rozmedzí 7-10 dní a doba obmedzenia poškodeného v obvyklom spôsobe života 7 dní, avšak nešlo o zranenia závažné, ale len povrchové, nepatrné, ktoré nemohli odôvodňovať naplnenie skutkovej podstaty žalovaných prečinov. Znalec totižto v znaleckom posudku konštatoval, že zranenia, ktoré utrpel poškodený ho iba v minimálnom rozsahu obmedzovali v jeho obvyklom spôsobe života, obmedzenia trvali určite do 7 dní. Pokiaľ by neexistovali záznamy o vyšetrení poškodeného, označil by dobu liečenia poškodeného s určitosťou do 7 dní, nakoľko poškodený utrpel len povrchové zranenia. Podľa znalca išlo vo všeobecnosti o menej závažné zranenia, doba liečenia bola ustálená aj o vstrebanie farebnej podliatiny, ktorá už ale poškodeného v bežnom živote výrazne obmedzovať nemohla. Poškodený sa počas konania nijako nezmieňoval o charaktere svojich zranení, dobe liečenia či o sťažení či akomkoľvek obmedzení obvyklého spôsobu života. Z uvedeného vyplýva, že vo vzťahu k poškodenému bol síce zmenený stav - ale nešlo u neho o vnútorné zranenia, dlhotrvajúce bolesti, upútanie na lôžko, jeho zdravotný stav nasadením liečby sa nezhoršil, rovnako nešlo o zranenia, ktoré by na zdraví poškodeného zanechali následky.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Pri tomto poňatí materiálny korektív znamená, že prečin má len formálne znaky, teda znaky skutkovej podstaty trestného činu, avšak na korekciu prílišnej tvrdosti tohto postupu môžu byť

v konkrétnom prípade použité určité materiálne kritériá, ktoré keď sú zvážené a zistí sa nízka závažnosť prečinu, spôsobujú, že konkrétny čin nie je prečinom. Pri určení závažnosti prečinu ako merateľného kritéria materiálneho znaku (materiálneho korektívu) je potrebné si totiž uvedomiť, že materiálny znak (materiálny korektív) je daný súborom viacerých skutočností, ktoré treba v každom jednom prípade zvážiť ako jeden celok, aj keď v každom jednotlivom prípade môže byť pomer, s ktorým sa prihliada na tieto jednotlivé skutočnosti a na vzájomný vzťah medzi nimi rôzny (judikát R II/1965, R II/1965).

Rozhodujúcimi skutočnosťami, na podklade ktorých dospel súd k záveru, že konanie obvineného z hľadiska materiálneho nenapĺňa závažnosť prečinu, sú predovšetkým dokazovaním preukázané okolnosti, ktoré bezprostredne skutku predchádzali a okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a aj následok v podobe ľahkého zranenia poškodeného. Obžalovaný zrejme v momente prekvapenia nezvládol konfliktnú situáciu, po fyzickom kontakte poškodeného sa zľakol a reagoval úderom pästou na poškodeného. Jeho útok však nemal stúpajúci a agresívny charakter, nebol sprevádzaný inými výtržnosťami, či iným útokom.

I keď konanie obžalovaného z formálneho hľadiska mohlo napĺňať všetky atribúty prečinu výtržníctva a prečinu ublíženia na zdraví, z materiálneho hľadiska toto konanie nedosiahlo takú závažnosť, aby bolo možné konštatovať, že skutok vymedzený vo výrokovej časti tohto uznesenia je trestným činom. Z uvedeného dôvodu má aj krajský súd za to, že konanie obvineného môže byť iným orgánom posúdené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov, a preto okresný súd postupoval správne a predmetnú trestnú vec obžalovaného postúpil Okresnému úradu Galanta, ako orgánu príslušnému na prejednanie priestupku.

Z vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd sťažnosť prokurátorky v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyselne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.